

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 74/22
Møtedato: 27.09.2022
Journalnummer: 2022/1550

PUBLISERINGSSTATISTIKK VED DET JURIDISKE FAKULTET

Bakgrunn

Fakultetsledelsen har bedt om at fakultetsstyret får en sak om publisering ved fakultetet i 2021. For å sette disse tallene i sammenheng er det innhentet tall fra 2018 og fremover.

Universitetsbibliotekets Bibliometrigruppe har bidratt med tallmateriale og figurer.

Tallene gir et bilde av publiseringen, men kun antall publikasjoner og tilhørende publiseringspoeng. Både korte og svært lange artikler kan få samme antall poeng, så antall poeng gir ikke nødvendigvis riktig bilde av verken omfang eller kvalitet. Ved relativt små enheter som de juridiske fakultetene ved UiB og UiT vil naturlige variasjoner kunne gi store utslag i statistikken fra år til år.

For å utdype og forklare publiseringsmønstrene har vi brukt materiale fra evalueringen av rettsvitenskap i Norge (JUREVAL). Vi vil særlig vise publikasjonsanalysene (2011-2019) i rapporten *Resources, Scholarly publishing, and societal interaction in legal research in Norway* (Sivertsen et.al 2020), heretter omtalt som NIFU-rapporten.

Generelt om publiseringspoeng

Publiseringsindikatoren er et system med kvantitative (bibliometriske) mål på forskning, som ble innført for universitets- og høyskolesektoren i 2006. Publikasjonspoeng er et mål på hvor mye uttelling en vitenskapelig publikasjon får. En algoritme¹ regner ut poengsummen for hver publikasjon som registreres i Cristin.

¹ $\sqrt{\frac{n}{N}} * (f \wedge k) * i = ?$ er formelen for utregning av publiseringspoeng, spesielt interesserte kan f.eks. lese denne bloggposten: <https://www.ntnu.no/blogger/ub-bibliometri/2017/11/10/hva-er-publiseringspoeng/>

Systemet ble innført i sin tid for å stimulere til økt vitenskapelig publisering i kanaler med fagfellevurdering. Tidsskrifter og forlag er delt inn i henholdsvis Nivå 1 og Nivå 2, der Nivå 2 som man ser gir bedre uttelling poengmessig:

Publikasjonsform	Nivå 1	Nivå 2
Artikler i vitenskapelige tidsskrift	1	3
Artikler i antologier	0,7	1
Monografier	5	8

For å oppmuntre til sampublisering med forskere ved andre institusjoner har det siden 2015 blitt gitt ekstra uttelling for publikasjoner med tilknytning til mer enn en institusjon.² Det gis også ekstra uttelling for internasjonalt samarbeid.

Hensikten med å gjøre forskningen målbar er at finansiering kan tildeles på grunnlag av mengden vitenskapelig produksjon ved enheten. Finansieringsordningen er basert på en resultatbasert omfordeling av en fastsatt pott. Hvert år summeres antall poeng pr. institusjon, og det deles ut en viss sum penger fra departementet, basert på antall oppnådde poeng. For UiB dreier det seg om ca. kr. 30 000 pr. poeng, hvorav fakultetet får ca. kr. 20 000. Det er en to-års forsinkelse i tildelingen av disse midlene, men det representerer et par millioner i årlig inntekt for fakultetet. Merk at siden det er et gitt beløp som er satt av fra departementet til dette formålet hvert år, blir det slik at jo flere poeng som produseres totalt, dess mindre er hvert poeng verdt.

Våren 2022 la finansieringsutvalget ledet av Siri Hatlen frem en rapport med anbefalinger om finansiering av forskning og høyere utdanning. I rapporten foreslås det å fjerne publiseringsindikatoren for å forenkle finansieringssystemet.

Antall publikasjoner og publiseringspoeng

I 2021 hadde juridisk fakultet ved UiB totalt 114 poenggivende publikasjoner som ga fakultetet totalt 115 publiseringspoeng (figur 1).

Året før, i 2020, hadde fakultetet færre publikasjoner (105 publikasjoner), men fikk likevel flere publiseringspoeng (123 poeng) enn i 2021. Dette kan forklares ved at fakultetet hadde flere publikasjoner på nivå 2 og mer internasjonalt samforfatterskap i 2020 enn i 2021. I

² Se fks. <https://www.cristin.no/nvi-rapportering/rapporteringsinstruksen/vedlegg/utregning-av-poeng-for-vitenskapelige-publikasjone.html> for en oversikt over reglene for utregning av poeng.

2020 var 28% av publikasjonene ved fakultetet i nivå 2-tidsskrifter. I 2021 var mindre enn halvparten, 12%, av publikasjonene i nivå 2-tidsskrifter (figur 3). Tallene fra 2018-2021 viser store variasjoner fra år til år i andelen nivå 2-publikasjoner ved fakultetet (18%, 7%, 28%, 12%).

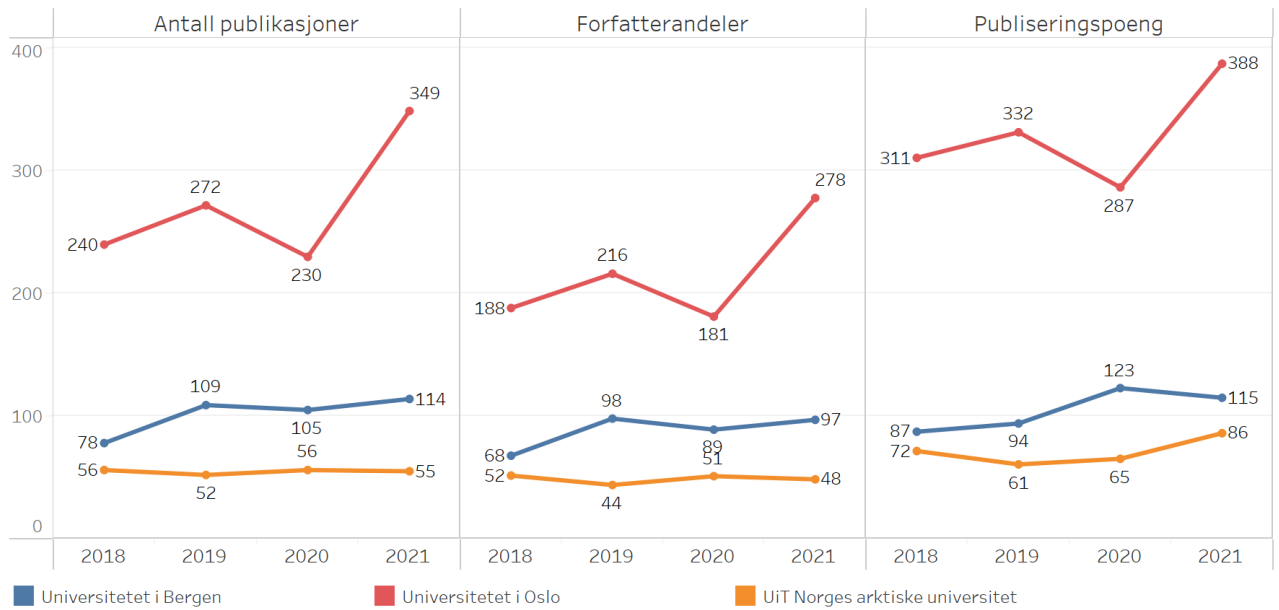
I figur 2 ser vi hvor mange publiseringspoeng de juridiske fakultetene ved UiB, UiO og UiT har fått per førstestilling og per UFF-årsverk (undervisning, forskning og formidling) i tidsrommet 2018 - 2021. Her er det verdt å merke at siden tallene i figur 2 er sortert på fagområde er Institutt for kriminologi og retts sosiologi ved UiO ikke er tatt med, da det ligger under fagområde samfunnsvitenskap. De andre figurene er sortert på fakultet, noe som gjør at Institutt for kriminologi og retts sosiologi er inkludert.

Gjennomsnitt per år for Det juridiske fakultet for perioden 2011-2019 er ifølge NIFU-rapporten, 103 publikasjonspoeng. *Merk at NIFU kun tar med publikasjoner i «legal research», mens DBH og UBs oversikter viser alle publikasjoner fra enheten.*

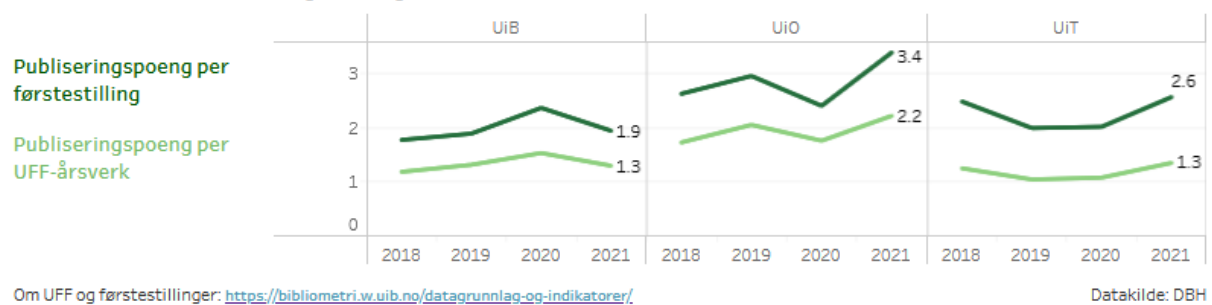
I 2020 produserer hver førstestilling 2,4 publikasjonspoeng, mot 1,9 i 2019. Det ble utgitt 105 publikasjoner i 2020, mot 109 i 2019. Til sammenligning har antall publikasjon i de foregående årene ligget mellom 69 og 93. Gjennomsnittet i NIFUs rapport 2011-2019 er på 72 publikasjoner per år. Fakultetet har 89 forfatterandeler i 2020, mot 94 i 2019. I 2021 har fakultetet 97 forfatterandeler.

Om vi sammenlikner med juridisk fakultet ved UiO og UiT ser vi at også de har variasjoner fra år til år, men at de jevnt publiserer en høyere andel nivå 2-publikasjoner enn Det juridiske fakultet ved UiB.

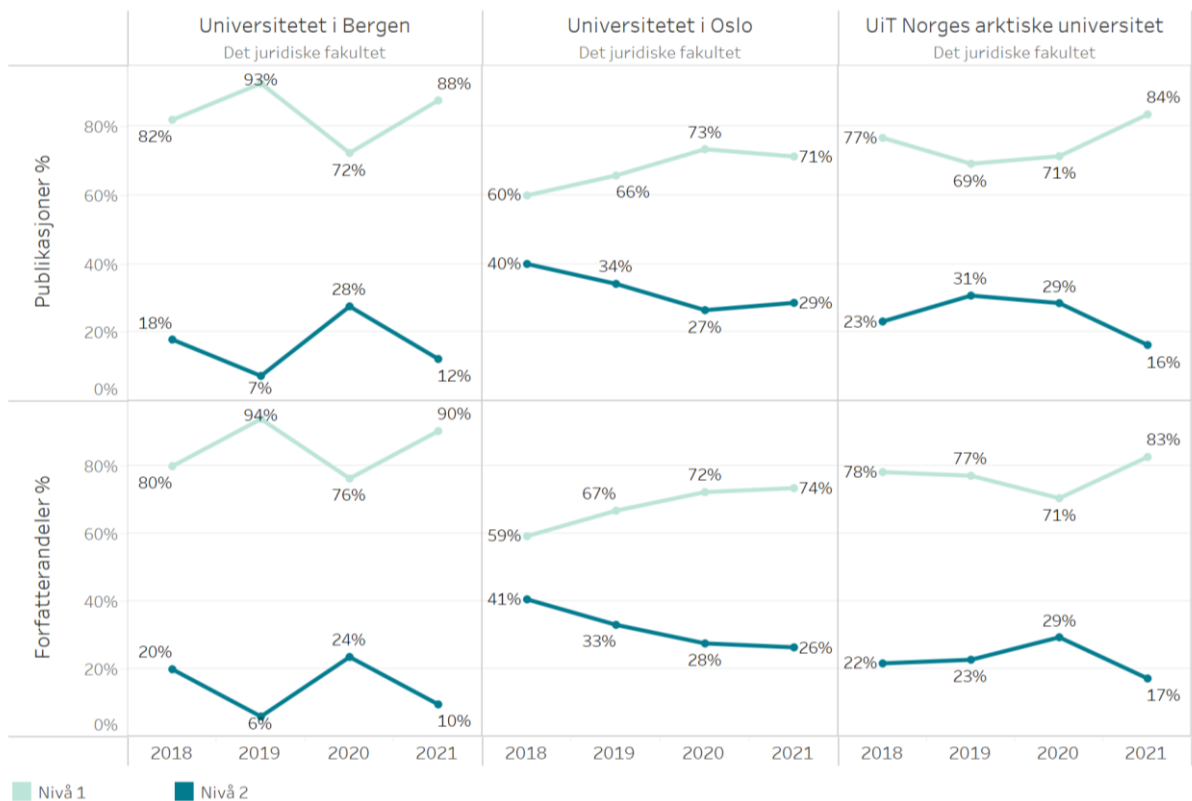
Det er også verdt å merke seg at tallene fra UiO inkluderer publikasjoner innen kriminologi og retts sosiologi. Disse fagområdene ligger på grensen mellom rettsvitenskap og andre fagområder, og ble fks. ikke inkludert i sammenligningen mellom enhetene i JUREVAL. Dersom kriminologi og retts sosiologi ikke er inkludert, blir gapet mellom publiseringspoengene til UiO og UiB mindre.

Figur 1 Antall publikasjoner, publiseringspoeng og forfatterandeler ved de Juridiske Fakultetene ved UiB, UiO og UiT. (Datakilde: Cistin DUCT).

Figur 2 Antall publiseringspoeng per førstestilling og per UFF-årsverk innenfor fagområdet Juss.

Figur 2 Prosentandel publikasjoner og forfatterandeler publiserte i nivå 1 og nivå 2 kanaler (Datakilde: Cristin DUCT)

Publikasjonskanaler

Denne tabellen viser de ti kanalene med størst bidrag til produksjonen i 2020. Vi ser at publikasjoner på *Gyldendal Juridisk* (14) *Brill|Nijhoff* (12,63) og *Fagbokforlaget* (11,49) utgjør nesten en tredjedel av total produksjon. Disse kanalene er etterfulgt av *Routledge*, *Lov og Rett*, *Tidsskrift for Rettsvitenskap*, *Gyldendal Norsk Forlag A/S*, *Karnov Group Norway AS* og *Wolters Kluwer*. Dette

Navn på kanal	Publiserings poeng	Andel av total
Gyldendal Juridisk	14	11 %
Brill Nijhoff	12,63	10 %
Fagbokforlaget	11,49	9 %
Routledge	8,3	7 %
Lov og Rett	6,12	5 %
Tidsskrift for Rettsvitenskap	6	5 %
Gyldendal Norsk Forlag A/S	5	4 %
Karnov Group Norway AS	5	4 %
Wolters Kluwer	5	4 %
European Review of Private Law	3	2 %
Sum (alle oppføringer)	122,88	

korresponderer med NIFU-rapportens liste over de mest «populære» tidsskriftene, hvor *Lov og Rett* og *Tidsskrift for Rettsvitenskap* er blant topp fire.

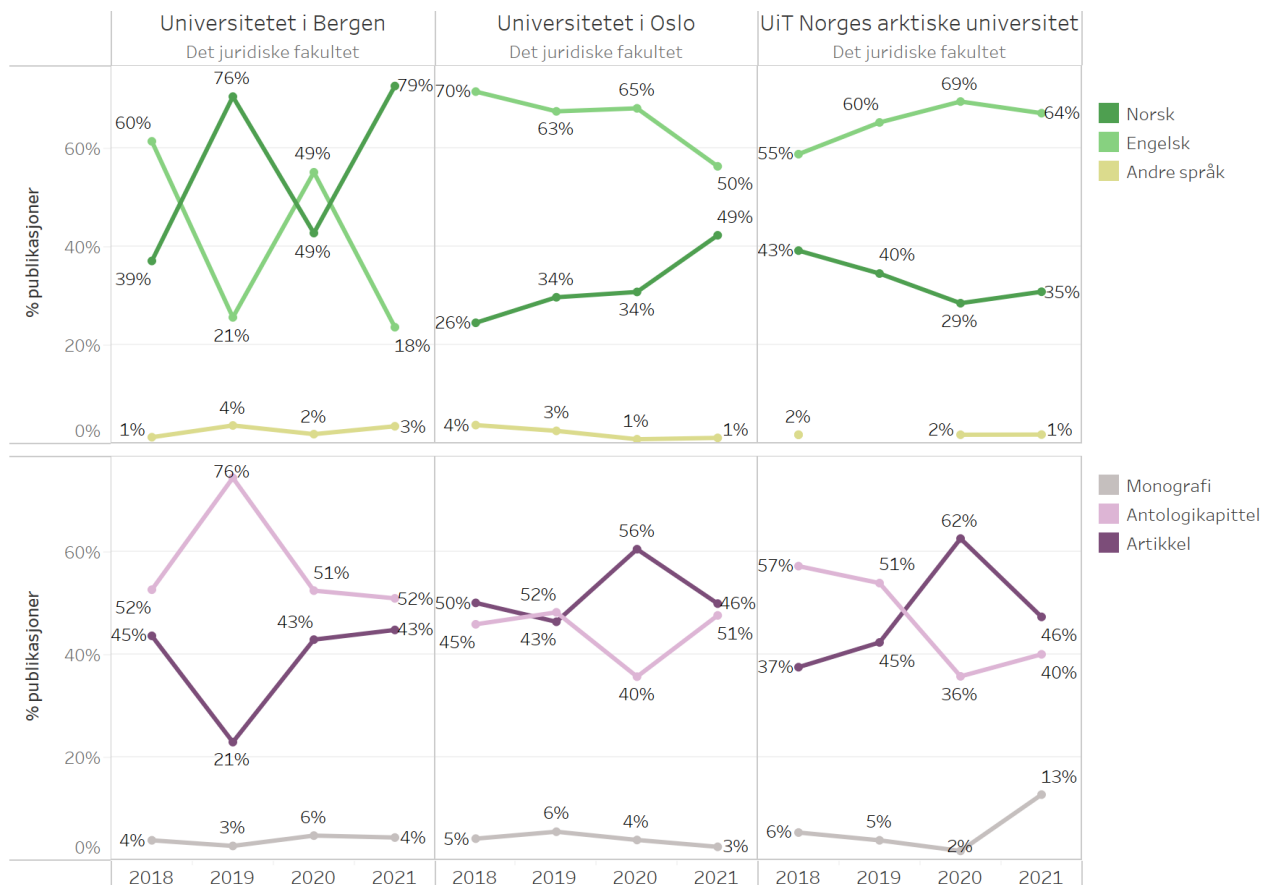
Språk og publiseringsform

Ved Det juridiske fakultet på UiB ser vi at andelen norsk- og engelskspråklige publikasjoner varierer stort fra år til år (figur 4). I 2019 og 2021 var flertallet av publikasjonene ved

fakultetet på norsk, mens det i 2018 og 2020 var større prosentdel engelskspråklige publikasjoner.

På de juridiske fakultetene ved UiO og UiT ser vi at flertallet av publikasjonene i samme tidsrom er publisert på engelsk. Ved UiO viser likevel tallene at andelen engelskspråklige publikasjoner har gått ned i tidsrommet 2018 – 2021 (fra 70% til 50%) mens det ved UiT er en økning i engelskspråklig publisering (fra 55% til 64%).

Når det gjelder publiseringsform viser tallene fra 2018 - 2021 at fakultetet publiserer flere antologikapitler enn artikler, men at det (med unntak av i 2019) ikke er stor forskjell i prosentandelen antologikapitler og artikler. I 2021 er det 52% antologikapitler og 43% artikler.

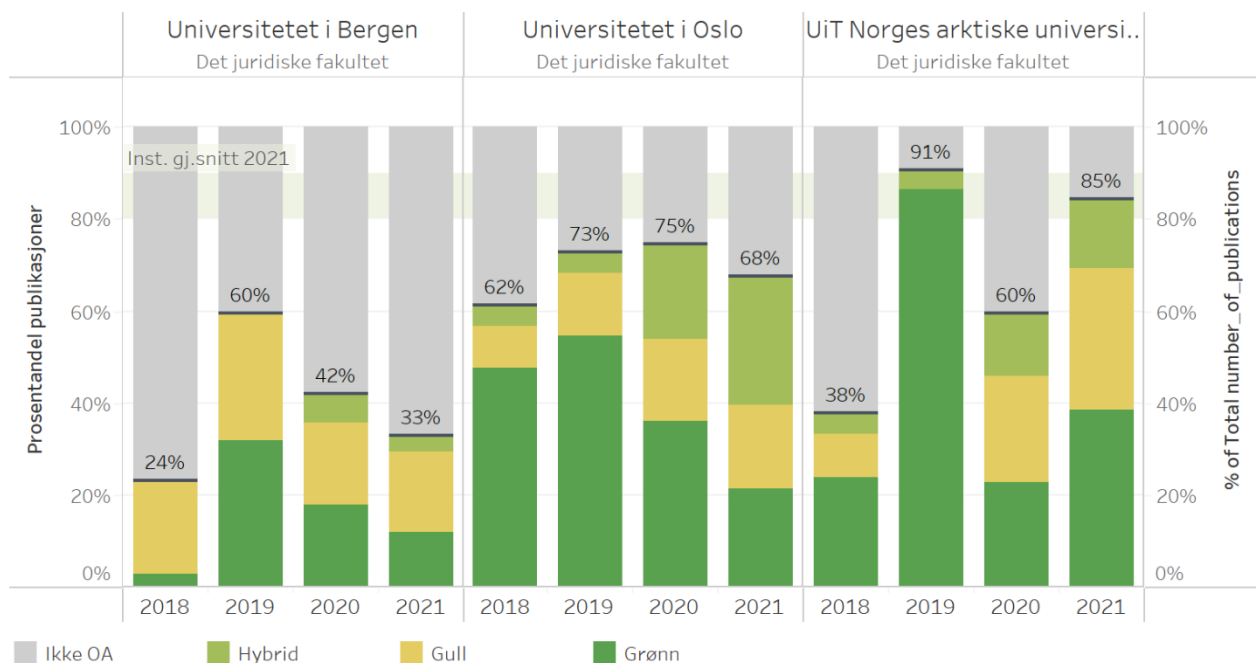
Figur 3 Prosentandel publikasjoner etter språk (øverst) og format (nederst; NVI data). (Datakilde: Cristin DUCT).

Internasjonalt har vi høyest frekvens av samforfatterskap med Storbritannia og Nord-Irland, Danmark, Belgia, Sverige og Tyskland i perioden 2016 til 2020. Nasjonalt er UiO den institusjonen vi oftest sampubliserer med, etterfulgt av UiS, HVL, UiT, Oslo universitetssykehus og CMI. Dessverre er det noen mangelfulle oppføringer (i CRISTIN) og

vår nest viktigste nasjonale samforfatter tilhører «Ukjent institusjon». Riksadvokaten og Høyesterett er også på listen over samforfattere med henholdsvis publikasjoner i 2016, 2017 og 2020.

Åpen tilgang

Det juridiske fakultet ved UiB har lavere prosentandel av publikasjoner publisert med åpen tilgang enn de juridiske fakultetene ved UiO og UiT (figur 5). I 2021 var 33% av UiBs publikasjoner med åpen tilgang. Til sammenlikning var 68% av UiOs publikasjoner åpent tilgjengelige, mens 85% av UiTs publikasjoner var med åpen tilgang.

Figur 4 Prosentandel **artikler** publiserte som er åpent tilgjengelig. Monografi er vanskeligere å finne gode OA data for. OA status er bestemt ut fra enten a) Unpaywall har funnet en åpen versjon, eller b) tidsskrift er OA ifølge DOAJ, eller c) Cristin inneholder en lenke til fulltekst i et institusjonelt arkiv. Den grønne banden («inst. gj.snitt 2021») viser prosentandel artikler som er åpent tilgjengelig ved institusjonene (ikke kun JUR) – for mer om dette se <https://bibliometri.w.uib.no/uib-i-sammenlikning-med-uh-sektoren/>. (Datakilde: Cristin DUCT).

Samforfatterskap

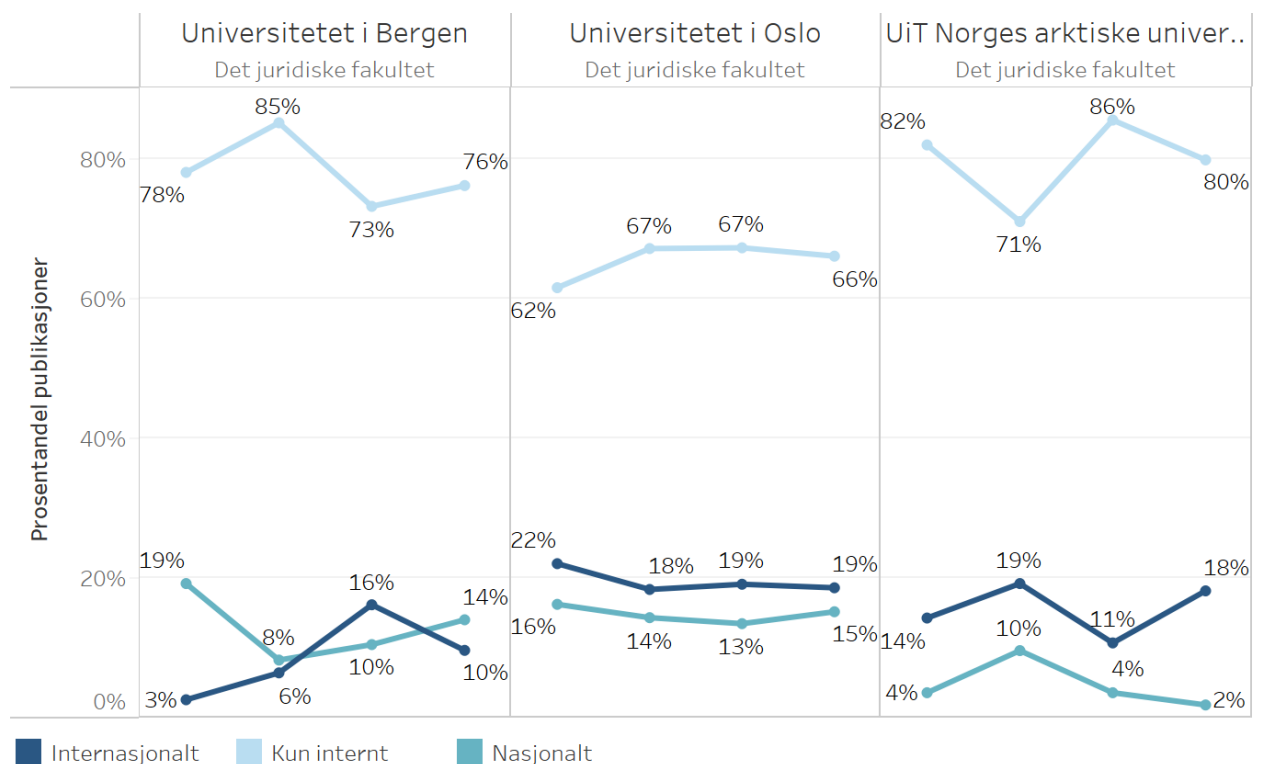
Når det gjelder samforfatterskap har de juridiske fakultetene ved alle tre institusjonene et klart flertall av publikasjoner forfattet av kun interne forskere i 2021: UiB 76%, UiO 66% og UiT 80% (figur 6).

UiB og UiO har ganske lik prosentdel av nasjonalt samforfatterskap i 2021 (hhv. 14% og 15% av publikasjonene dette året), mens kun 2% av UiTs publikasjoner er i denne kategorien.

Vedr. internasjonalt samforfatterskap ligger UiB lavere enn UiO og UiT i 2021. Hvor UiO og UiT ligger ganske likt med hhv. 19% og 18%, ligger juridisk fakultet ved UiB på 10%.

I perioden 2018 – 2021 ser vi at Det juridiske fakultetet ved UiO samarbeider mest utenfor egen institusjon, både nasjonalt og internasjonalt.

UiT og UiB viser sammenlignbar prosentandel samforfatterskap utenfor egen institusjon, men Tromsø har et klart flertall av internasjonale samproduksjoner mens tallene for Bergen viser større variasjon mellom nasjonalt og internasjonalt samarbeid; I 2020 hadde UiB en høyere andel internasjonal enn nasjonalt samforfatterskap, mens det i 2021 er omvendt. Det er likevel verdt å minne om at ved så små enheter som de juridiske fakultetene ved UiB og UiT vil naturlige variasjoner gi store prosentvise utslag.

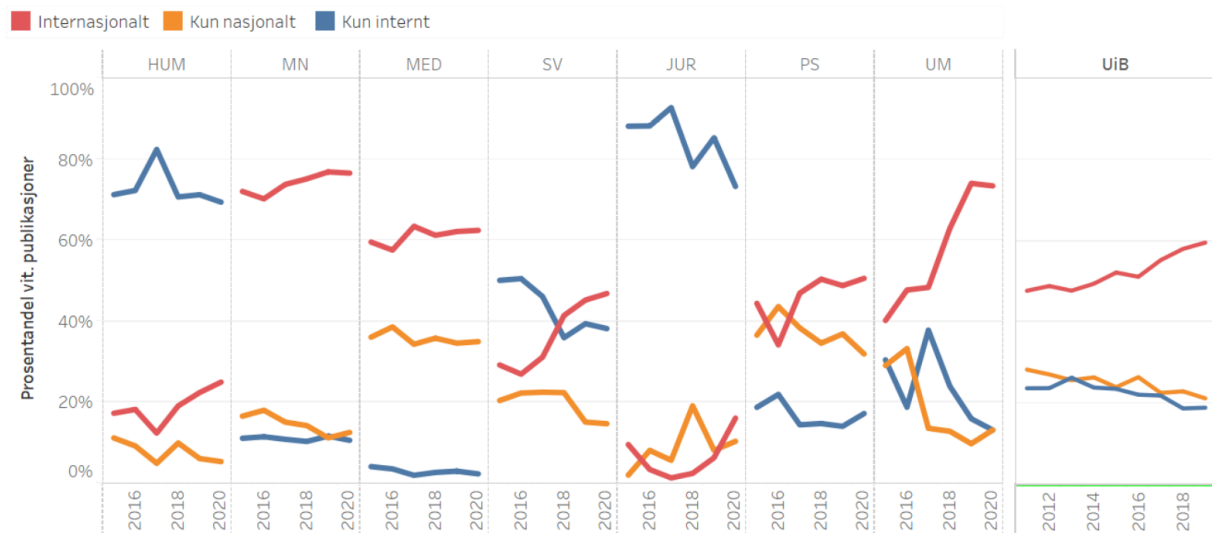
Figur 5 Form samforfatterskap, vist som prosentandel av alle publikasjoner ved De Juridiske Fakultetene. (Datakilde: Cristin DUCT)

Utklippet under viser fordeling av de ulike samforfatterskapskategoriene ved fakultetene på UiB i årene 2016, 2019 og 2020, og vi ser tydelig likhetstrekk med det Humanistiske fakultet;

høy andel av publikasjonene har «internt» samarbeid og lavt, men økende internasjonalt samforfatterskap.

Andel vitenskapelige publikasjoner som har kun internt, nasjonalt, eller internasjonalt samforfatterskap.

Kategoriene er eksklusive, det vil si at hvis en artikkel har internasjonalt og nasjonalt samforfatterskap, telles den som internasjonalt.

Publiseringsmønster tendenser

NIFU-rapporten viser at fakultetet publiserer mye i de beste tidsskriftene, blant annet Tidsskrift for rettsvitenskap og Tidsskrift for strafferett. Vi har også redaktørrepresentasjon i mange av tidsskriftene. Vi publiserer ofte mer enn UiO i tidsskrifter på fagområder der vi har hevdet vi er faglig sterke. Fakultetet har mindre internasjonal publisering og sampublisering enn UiT og UiO og har mer produksjon av bokkapittel (antologi) enn artikler og monografier. Fakultetet har mer konsentrasjon og spesialisering (ren disiplinorientering) enn de andre enhetene (altså litt mer tradisjonell eller konservativ profil på publikasjonene), med unntak av UiT som har mer spesialisering. Samtidig er det viktig å være klar over at publiseringsrapportene viser til målbare størrelser, og dermed kommer ikke økende internasjonal aktivitet, økning i internasjonale og tverrvitenskapelige samarbeid fram i oversiktene.

Når fakultetet i publiseringsanalysene scorer høyt på konsentrasjon og spesialisering i publiseringsmønster må det relateres til at fakultetet satser strategisk på forskning innenfor tradisjonelle rettsområder for (særlig) å styrke utdanningen i profesjonsøyemed og at denne satsingen samtidig har produsert en rekke standardverk som beveger forskningsfronten innenfor de relevante disiplinene. Dette utelater imidlertid ikke tverrfaglig aktivitet. Hvis vi bruker avhandlingene som et «termometer», så ser vi en økning i antall tverrfaglige og tverrdisiplinære avhandlinger de siste fem årene.

NIFU-rapporten og de årlige publikasjonsanalysene viser lite sampublikasjon i rettsvitenskapen (sammenlignet med andre fag). Her må man ta hensyn til at monografien og eneforfatterskap står sterkt i fagmiljøet, men dette betyr ikke at man ikke samarbeider om publikasjonene. Kanskje er det også slik at status som samforfatter oppnås lettere i andre fagfelt enn i rettsvitenskap, men at grunnsteinen i den akademiske kulturen likeledes er samarbeid.

På denne bakgrunn framsettes følgende

forslag til vedtak:

Styret tar oversikten om publiseringsmønster ved Det juridiske fakultet til orientering.

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

16.09.2022
KA